

Kokkuvõte mesindusloengust Põltsamaa Mesinike Seltsi mesindusõppusel 21.02.2009.a.

Lektor Ain Seeder, lektorileping PR-5-1.5-28

Omavalmistatud või ostetud tarud? Kas korpus- või lamavtarus mesindamine?

Mesindusloeng toimus Eesti mesindusprogrammi raames, mida toetab Euroopa Liit

Taru on mesilastele eluasemeks, mis peab neid kaitsma ebasoodsate välistingimuste ja vaenlaste eest. Samal ajal peab taru tagama pere normaalse arengu ning võimaldama kasutada mitmesuguseid mesindustehnilisi võtteid ja olema hõlpsasti käsitsetav.

Korpustarudega mesindamisel on mitmeid eeliseid võrreldes lamavtarudega:

- perede läbivaatus (toimub korpuste kaupa)
- mesilasperede ühendamine
- kahe-ema perede tegemine
- vanim tarutüüp
- perede loomupärase arenguruumi kasutamine (alt – ülesse ja ülevalt – alla)
- saab piiramatult pere suurendada ja laiendada
- sülemlemisvastaste võtete kergemad lahendused
- ökonoomsem aja kasutus mesindamisel
- perede transport
- taru ehituseks kasutatavate erinevate materjalide valik suur (puit, õled, puitplaadid, vahtmaterjalid jne)
- mesilasemade kasvatamine vana mesilasemaga
- mesilasperedes kahe-ema kasutamise lihtsus
- mesilaste instiktide parem kasutamise võimalus (pere areng)
- sobib hästi rändmesindusel
- võimalus kasutada tehnilisi lahendusi mesindamisel, mis tõstavad ökonoomsust
- lihtsam teostada tõrjet näriliste suhtes (sõltu ka taru eh.materjalis)
- enam erilahendusi nakkushaiguste ja kahjurite tõrjel (erinavate konstruktsioonidega põhjade kasutamine, deso jne.)

Korpustarudega mesindamine võrreldes lamatarudega aitab tõsta mesindamise efektiivsust ligi kolm korda, mis alandab mesindussaaduste omahinda ja suurendab mesiniku tulu. Üks täistööajaga töötav professionaalne mesinik, kellel on vastavad kutseoskused, head töövahendid ning korralikud tööruumid, suudab kaasaegseid töömeetodeid kasutades hooldada 200 – 300 mesilasperet. Korpustarudega mesindamisel tuleks kindlasti läbimõelda korpuste tõstmise, eriti meekorje ajal mis on küllalt vaearikas.

Lamavtarude eelised - puudused

- perede laiendamisevõimaluste paindlikkus
- parem varuperede talvitumine
- sobilik töökõrgus ja harjumuspärane tööstiil
- võimalus mesindada lisasedmeid kasutamata (teiseldamiseks ja tõstmiseks)
- tarude ehitamine on liiga kulukas ja töömahukas
- Ruumi kasutamine on halb (ei saa üksteise peale panna)
- Pere arenguruumi piiratus

Tarumaterjalid

- Puit - sobivad mänd, pärn, paju, nulg, kuusk (kõva puitu peab vältima, ka ei tohi töödelda puidukaitsevahenditega)
- õled -eelistatud rukis, kusjuures kõrs peab olema pikk. Kaera odra kõrred on pehmed, mesilased teevad need katki.Üsna levinud oli varasem perioodil õlehekslite kasutamine

soojusisolatsiooni materjalina. Mattideks laekateteks aga ka soojusisolatsiooniks kasutatavad õled peavad olema terved.

- vahtplast (see materjal ei sobi mahemesinduses (EÜ) 889/2008) , mis on hea soojapidavusega ja väga kerge materjal. Puuduseks on ,et poliüuretaanist tarud ei kannata konkspeitliga kraapimist ja ei talu lööke. Peale selle pakuvad poliüuretaanist tarud vähe kaitset lindude, hiirte ja nugiste kallalekippumise eest.
- Kivivill sobib suurepäraselt kasutamiseks tarude soojustamiseks.Toodetakse kindla paksusega plaatidena, mida on lihtne paigutada taru kahe seina vahele, nad on kerged, ei vaju kokku,ega ima endasse niiskust.

Soojapidavus

Talvituvate perede jaoks valmistavate tarude seinte soojapidavus peab olema võrdne 600 mm paksuse põletatud tellisseina soojapidavusega.

Kasutatud marejalid:

- 1.Rohtla, A. Mesilastarud Tallinn, 2008
- 2.Martverk,P. Mesindus korpustarudes. Tallinn,2001
- 3.Sirge,L. Meslaste maailm. Tallinn, 1999
- 4.Raava,A. Minu mesipuu. Tallinn, 2002